

Czech
Republic
**The Country
For The Future**

ROLE A SMYSL PODPORY VÝZKUMU A VÝVOJE

Bohuslav Čížek, Svaz průmyslu a dopravy ČR
Karel Kouřil, Rada pro výzkum, vývoj a inovace

SVAZ PRŮMYSLU A DOPRAVY
ČESKÉ REPUBLIKY

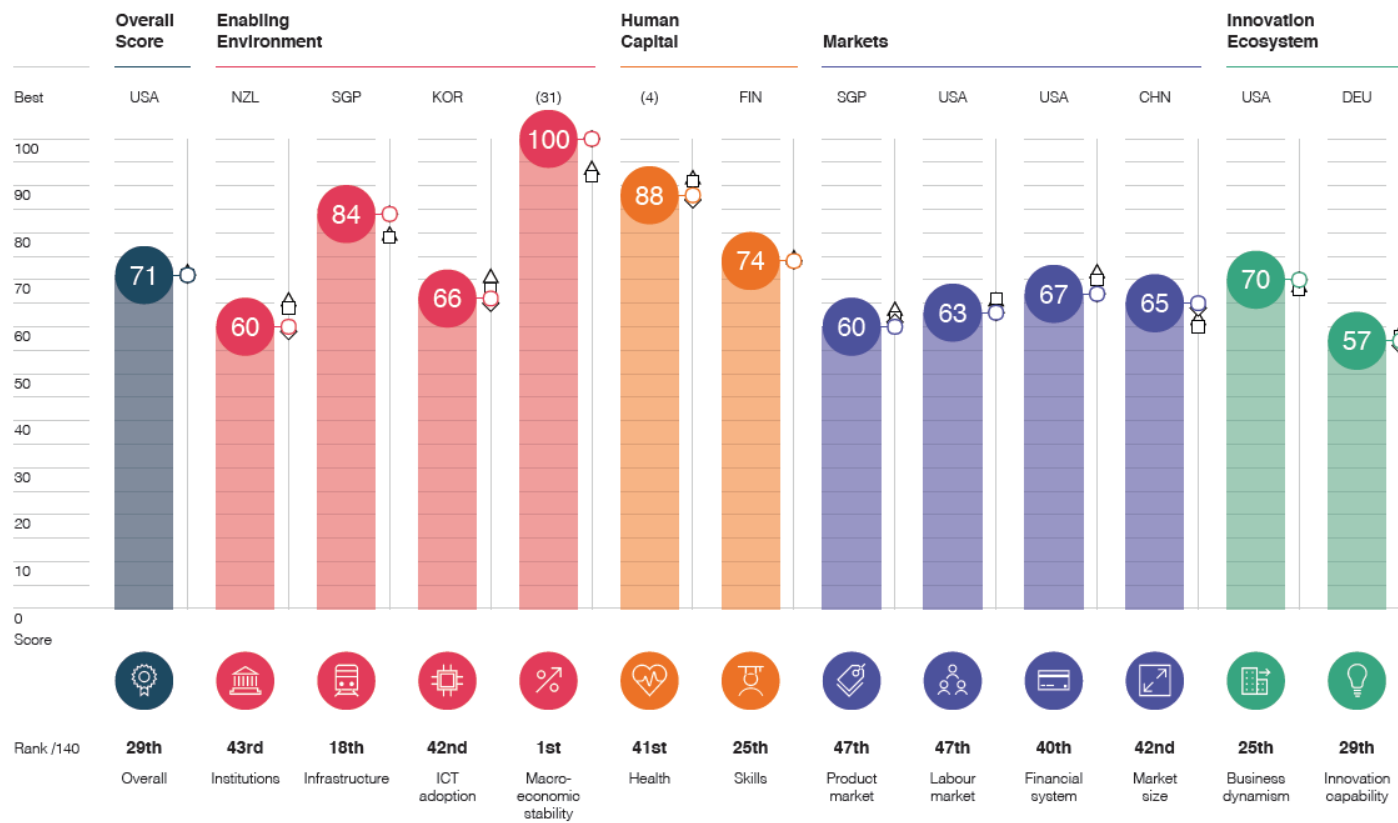
RADA PRO
VÝZKUM,
VÝVOJ
A INOVACE

Úřad vlády České republiky

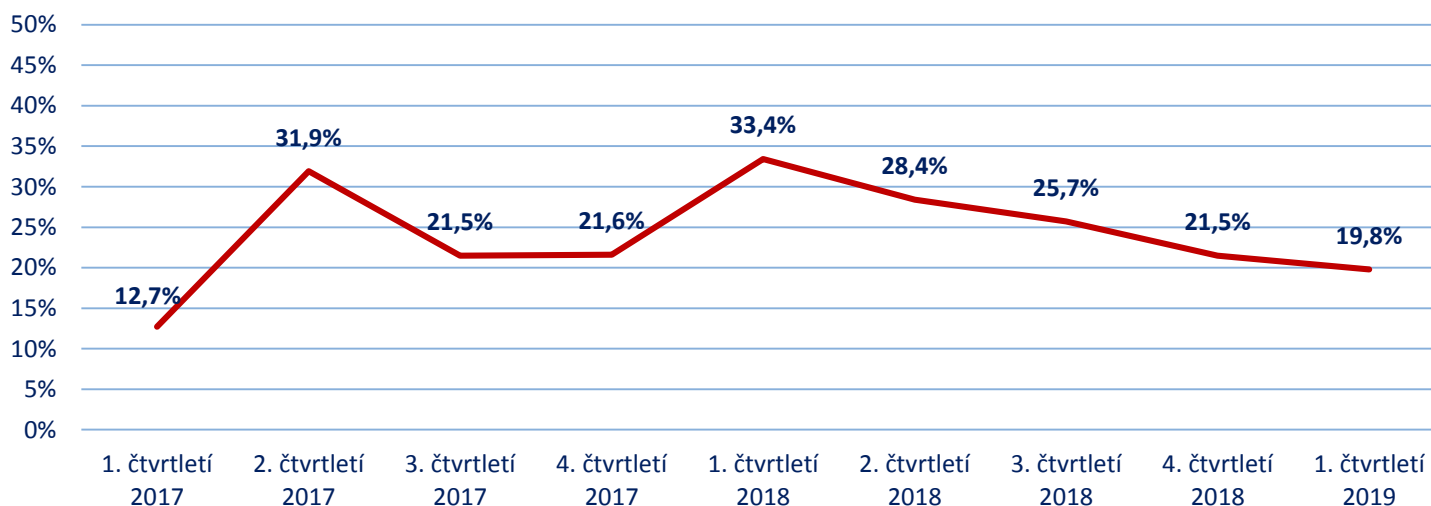
Postavení ČR v žebříčcích konkurenceschopnosti

29. MÍSTO ZE 135 PODLE THE GLOBAL COMPETITIVENESS REPORT 2018

Výše investic v ČR (Investice celkem)

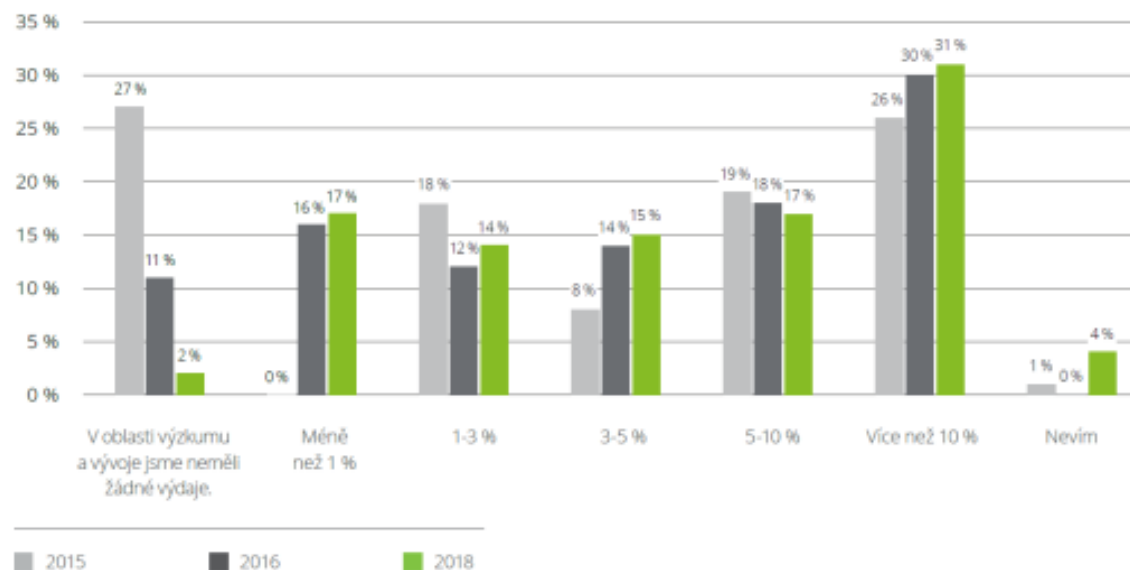
- INVESTICE CELKEM (THFK) - ČR zemí s nejvyšším podílem investic na HDP v EU
 - ČR, 2018: THFK / HDP = 26,2 %, vs. průměr EU = 20,5 %; zdroj: Eurostat
- Meziroční růst THFK, 2018 = 11,3 % (v b.c., zdroj: ČSÚ)
- Vývoj očekávání investiční aktivity pro následujících 12 měsíců – vážené salda (šetření SP ČR a ČNB)

Investice modernizace / VAV

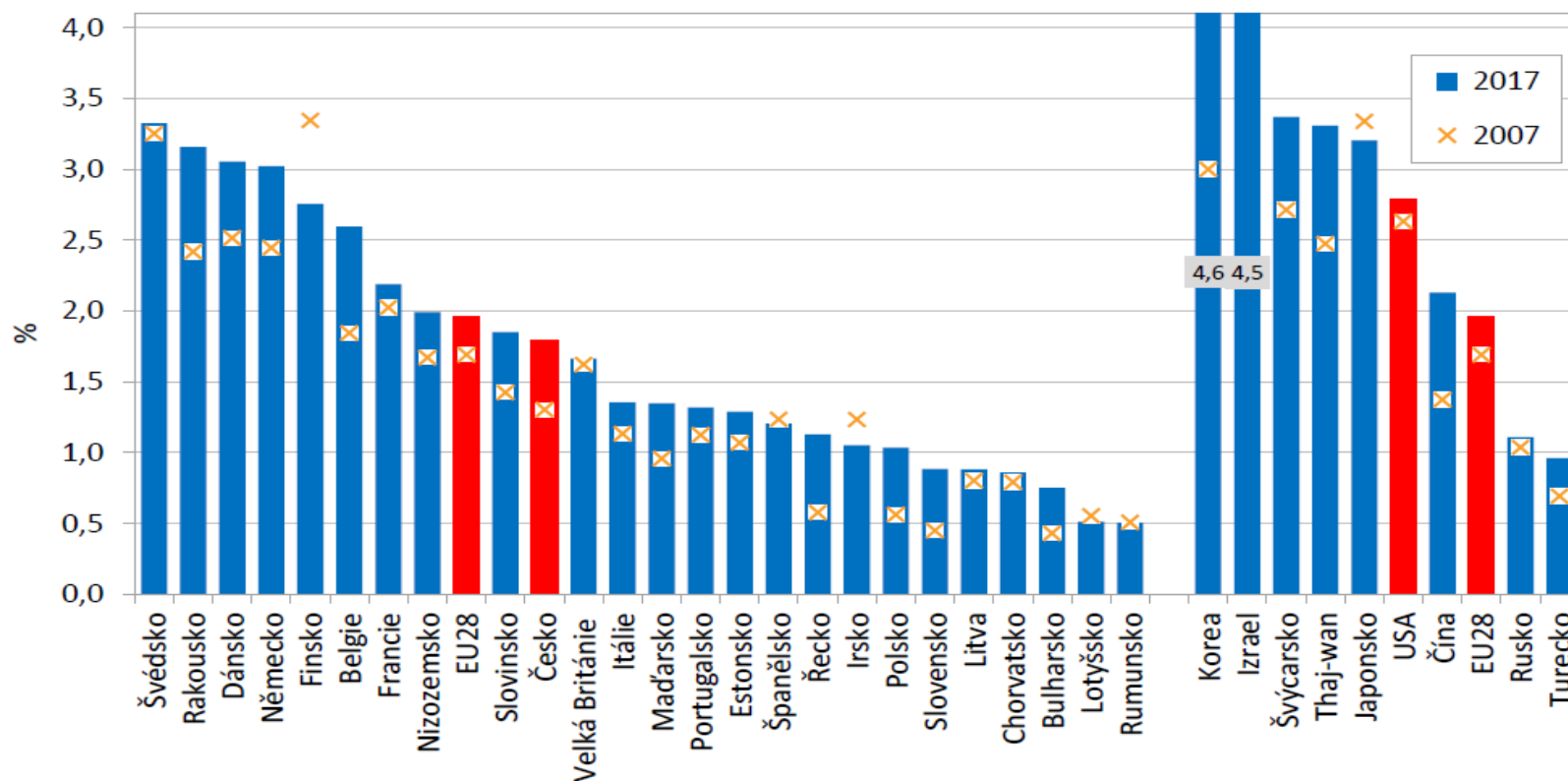
- Výhled ze studie „Potenciál růstu soukromých investic ve výzkumu, vývoji a inovacích mající vliv na strukturu ekonomiky, zaměstnanost a veřejné rozpočty“ (TC AV ČR, listopad 2018):
 - Více než polovina podniků plánuje v příštích 3 letech zvýšení svých výdajů na VaV (51 %) a 40 % podniků očekává, že výdaje na VaV budou dosahovat stejné úrovně.
- Daňová a dotační podpora činností výzkumu a vývoje - Vyhodnocení průzkumu v ČR (Deloitte a TA ČR, říjen 2018):

Jaké procento obrátu Vaší společnosti bylo v roce 2017 vynaloženo na výzkum a vývoj?

Peníze na VaV celkem ČR vs. svět – ukazatel GERD

A kolik ve světě – podíl GERD na HDP

Poznámky: – údaje za roky 2008 a 2015

Zdroj: ČSÚ podle údajů OECD (MSTI2018/2) a databáze Eurostatu k 1.4.2019

Potenciál ekonomiky ČR

- Ekonomický růst vs. Potenciál
 - Struktura ekonomiky, podíl výdajů na VaV
 - Vývoj HDP, predikce
 - Bariéry a možnosti růstu
 - Krátkodobý a dlouhodobý pohled - Odhad potenciálního růstu?
 - Průmyslová ekonomika, využití kapacit, moderní trendy
- Vývojové centrum v ČR, převedení nápadů do praxe
 - Informace o možnostech podpory
 - Schopnost komercializace
 - Pronikání na nové trhy a konkurence nadnárodních firem ve specifických oblastech

Přirozené předpoklady

- Úspěch = pozitivní pojem
 - Úspěšné firmy = úspěch ČR → růst ekonomiky, mezd, daní
- Růst = f (investice, inovace, podnikavost)
 - Růst = růst potenciálu → Tvorba vyšší PH, vyšší marže → dlouhodobý růst
- Hodnoty: vzájemná úcta, respekt
- Inovační strategie

Inovace v ČR, úspěšní inovátoři, moderní trendy

- Úspěšné firmy v ČR
 - Jedinečná řešení, uznání ve světě
 - Nadšení lidé
 - Nejmodernější technologie
 - Přínosy pro společnost
- Potenciál v nových technologiích
 - Řešení spojená s prvky jako umělá inteligence, digitální dvojče, virtuální realita...
- → NUTNÉ NEJLEPŠÍ PŘÍKLADY SDÍLET, UKAZOVAT RYCHLOST VÝVOJE, MOTIVOVAT

Podpora VaVal – smysl?

- Co je nejlepším nástrojem/pobídkou/motivací?
- Motivační nástroje - podpora konkurenceschopnosti jako fráze?
- Ekonomická logika?
 - Ekonomická empirie (míra VaVal) → (ekonomická výkonnost)
 - Vyšší přidaná hodnota, finální trhy, marže, ...
- Odborné studie vazeb podpory VaV a výše VaV
 - Dle OECD prokázán (15 ze 17 studií) pozitivní efekt R&D Incentives
 - Další přínosy a multiplikační efekty např. vyšší tržby z inovativních produktů, větší počet patentů, zvyšování mezd R&D pracovníků, pozitivní vliv na finální rozhodnutí o umístění R&D aktivit
- Jižní Korea, Japonsko, USA, Německo či skandinávské země **lídry** ve výdajích na výzkum a vývoj

Nástroje podpory inovací (konkurenceschopnosti)

- Proč?
 - Mezinárodní konkurenceschopnost, ČR součást globálních řetězců
 - MSP
 - Inovativní firmy – další růst, flexibilita
 - Role inovativních firem pro růst ekonomiky ČR?
 - Chceme podporu inovativním firmám? Vadí nám růst inovativních firem?
- Pozitivní zkušenosti vs. atmosféra, nejistota, přístupy v posledních letech
 - „Výjimka“, „nástroj hospodářské politiky“
 - Ne vše funguje ideálně (na obou stranách), ale nesmí poškodit ty, na které je mířeno.
 - Reakce vlastníků firem na stávající nástroje podpory a přístup v ČR → viz dále

Atmosféra – vnímání podpory

- Slova o přidané hodnotě a inovacích vs. realita, přístup státu
 - Pozitivní x negativní zkušenosti
- Realita podnikání = riziko, náročnost + složitost dodržování mnoha povinností
 - Daňové povinnosti posledních let a nárůst administrativní zátěže, rizik chybovosti, složitost
 - Povinnosti a nové regulace (GDPR, ENVI regulace, Obchodní zákoník, občanský zákoník, technické normy...)

Nástroje podpory inovací (konkurenceschopnosti)

- **Nepřímá podpora:**
 - daňové odpočty na VaV
 - investiční pobídky (např. technologická centra)
- **Přímá podpora:**
 - **TA ČR** – TREND, Národní centra kompetence, Delta 2, Gama 2, Kappa, Théta, Epsilon
 - **MPO** - TRIO, The Country for the Future (zatím neschválen)
 - **Evropské fondy** - Operační programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK)
 - Rámcový program **Horizont 2020**

Daňový odpočet – nástroj podpory konkurenceschopnosti I.

- *Daňové odpočty na VaV zavedeny v 22 z 28 zemí EU, v 30 z 35 členských zemí OECD*
 - *OECD review of national R&D Tax incentives and estimates of R&D Tax subsidy rates, 2017*

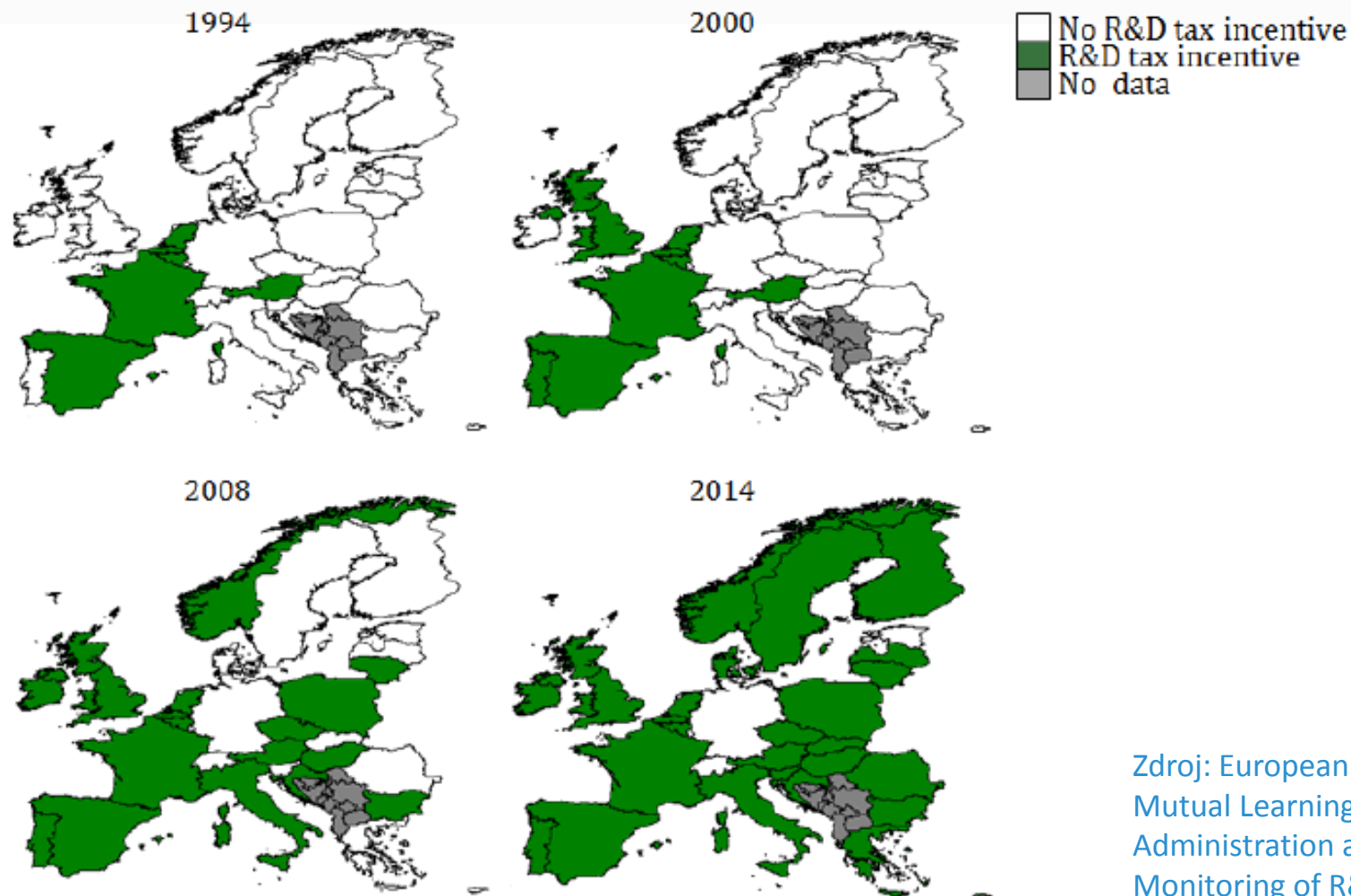
Table 1. Geographical scope and coverage of R&D tax incentive design information, 2017

	OECD	Non-OECD EU	Other economies
Countries with expenditure-based R&D tax incentives			
Full coverage	AUS, AUT, BEL, CAN, CHL, CZE, DNK, ESP, FRA, GBR, GRC, HUN, IRL, ISL, ITA, JPN, KOR, LVA, NLD, NZL, NOR, POL, PRT, SVK, SVN, SWE, USA	LTU, ROU	BRA, ZAF
Partial coverage	ISR, MEX, TUR	-	ARG, CHN, RUS
No details available	-	MLT	-
Countries with no expenditure-based R&D tax support			
Full coverage	CHE, DEU, FIN, LUX	BGR, CYP	-
Partial coverage	EST	HRV ⁶	-

Notes: This summary table is limited to expenditure-based R&D tax incentives for the business sector and does not cover sub-national or income-based R&D tax incentives. Data coverage based on country responses to the 2017 OECD data collection on tax support for R&D expenditure, targeting 35 OECD, 6 non-OECD EU and 5 other major economies.

Source: OECD, R&D Tax Incentive Indicators, <http://oe.cd/rdtax>, October 2017.

Daňový odpočet – nástroj podpory konkurenceschopnosti II.

Zdroj: European Commission: Mutual Learning Exercise, Administration and Monitoring of R&D tax incentives, EU ,2017, str. 10.

Nástroje podpory inovací (konkurenceschopnosti) – Porovnání přímé a nepřímé podpory

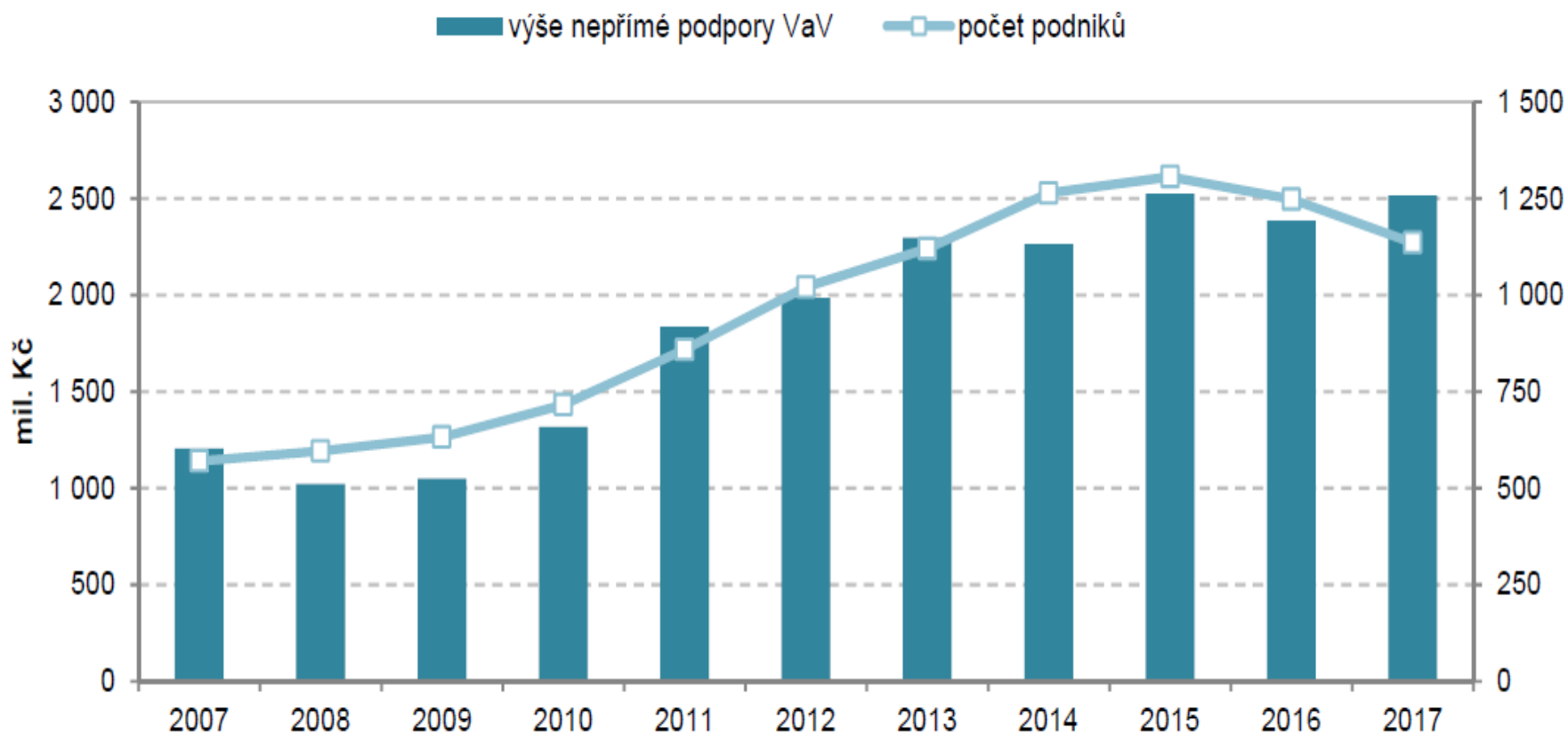
■ Přímá podpora – dotace

- + zaměření na předem definované cíle
- + hodnotí experti na danou oblast
- + standardní mechanismus
- + širší pokrytí nákladů
- úspěšnost projektů v soutěži
- nepravidelné vyhlásování výzev
- administrativní náročnost
- ztráta soukromí firmy – musí zveřejnit svoje záměry
- zaměřeno na určité výzkumné priority
- vysoké náklady spojené s administrací, hodnocením a kontrolou projektů
- selektivní přístup při výběru
- riziko subjektivních a skupinových zájmů při hodnocení

■ Nepřímá podpora – odpočty na VaV

- + nižší administrativní a nákladová náročnost
- + přístupné pro všechny obory
- + stimulace investic do VaV a v celé šíři podnikatelského sektoru
- + nedochází k narušení konkurenčního prostředí (rovné a stejné podmínky pro všechny podnikatelské subjekty)
- + stimuluje širší zájem o financování výzkumu (další nástroj podpory)
- + ponechává větší prostor pro kreativitu firem při využívání VaV
- + vyšší objektivita a pružnost - alokace prostředků
- + odstraňuje se riziko subjektivity při hodnocení projektů přímo financovaných ze státních prostředků
- + vytváří pro podniky stabilnější prostředí při financování výzkumu
- + povzbuzuje podnikatelskou sféru k vyšším výzkumným a inovačním aktivitám (priorita státu)
- dochází k vytváření složitější daňové legislativy
- problém s určením ocenitelného prvku novosti a výzkumné nebo technické nejistoty
- obtížná predikce dopadů na státní rozpočet
- využití jen při existenci daňové povinnosti
- neumožňuje směřovat prostředky cíleně
- nejistota uznatelnosti pro firmy (zpětná kontrola – penále)
- určité riziko zneužití

Statistika nepřímé podpory

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Statistika nepřímé podpory (ČSÚ, 2019)

Ukazatele	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Počet podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmu právnických osob (PO)	1 025	1 124	1 268	1 311	1 254	1 141
z toho malé a střední podniky (MSP do 250 zaměstnanců)*	790	869	961	992	947	852
z toho soukromé velké podniky (250 a více zaměstnanců)*	231	251	303	314	301	283
Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)	10 452	12 111	11 934	13 317	12 579	13 260
Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = nepřímá podpora VaV (mil. Kč)	1 986	2 301	2 267	2 530	2 390	2 519

* bez veřejných podniků

DĚKUJEME ZA POZORNOST!

Bohuslav Čížek, Svaz průmyslu a dopravy ČR
Karel Kouřil, Rada pro výzkum, vývoj a inovace

Czech
Republic
**The Country
For The Future**